

บทที่ 7

สรุปผล

การวิจัยเรื่องความรู้ เจตคติ และแนวปฏิบัติของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม
ไม้ยางพาราที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราในจังหวัดสงขลา
มีวัตถุประสงค์ คือ

1. ศึกษาสภาพเศรษฐกิจ สังคมของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราในจังหวัดสงขลา
2. ศึกษาวิวัฒนาการด้านความรู้ เจตคติ และแนวปฏิบัติของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา
3. ศึกษาปัญหาการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา
4. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา
5. เสนอแนะรูปแบบ แนวทางแก้ไขปัญหา การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา

ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมไม่ยางพาราในจังหวัดสงขลา แบ่งได้ 2 ประเภทคือ

- (1) เจ้าของกิจการ กรรมการบริหาร ผู้จัดการโรงงาน และหัวหน้าพนักงานหรือ
คนงาน จำนวน 222 คน
- (2) ลูกจ้าง คนงาน และพนักงานไม่ว่าจะเป็นรายเดือนหรือรายวัน จำนวน 8,399 คน
จากจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมไม่ยางพารา 84 โรงงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมไม่ยางพาราในจังหวัดสงขลา โดยวิธี Multi-stage sampling ดังนี้

- (1) ใช้สูตรการสุ่มตัวอย่าง เจ้าของกิจการ กรรมการบริหาร ผู้จัดการโรงงาน และ
หัวหน้าพนักงาน ใช้สูตรการสุ่มตัวอย่าง $E = n/1+n(e)$ (Taro Yamane, 1973)
ผู้ประกอบการ 222 คน จากการสุ่มโดยใช้สูตรการสุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่าง
143 คน
- (2) ใช้วิธี Simple random sampling ลูกจ้าง คนงาน และพนักงาน ใช้อัตราส่วน
1:100 ได้กลุ่มตัวอย่าง 84 คน รวมได้กลุ่มผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม
ไม่ยางพาราทั้งสิ้น 227 คน

เครื่องมือที่ใช้ศึกษา

- (1) การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative method) โดยการศึกษา 2 วิธี
 - ก. การสัมภาษณ์เจาะลึกแบบมีส่วนร่วม (Indept interview) เจ้าของกิจการ
กรรมการบริหาร ผู้จัดการโรงงาน และหัวหน้าพนักงาน จำนวน 15 คน
ตามขนาดโรงงานขนาดละ 5 คน โดยสร้างแนวสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง
(Semi-structure interview) โดยกำหนดหัวข้อพูดคุยเป็นแนวไว้
 - ข. จัดสนทนากลุ่ม (Focus group interview) กับลูกจ้าง คนงาน และพนักงาน
จำนวน 30 คน จัดสนทนากลุ่ม 2 ครั้ง โรงงานขนาดใหญ่ 20 คน โรงงาน
ขนาดกลางและเล็ก 2 คน โดยสร้างแนวคำถามในการสนทนาไว้ให้
การคัดเลือกโรงงานใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ค. ศึกษาค้นคว้า เอกสาร รายงาน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษา จากหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงานสิ่งแวดล้อมจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 12 สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคใต้ โรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ ในจังหวัดสงขลา และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในจังหวัดสงขลา

(2) การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative method) ใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

ดังนี้

- ก. ใช้แบบสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา ตัวอย่าง 227 คน (84 โรงงาน) แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 ความรู้ เจตคติ และแนวปฏิบัติของผู้ประกอบการ เกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา และตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุง และแก้ไขการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา
- ข. แบบสอบถามกับผู้ประกอบการ ได้แก่ เจ้าของกิจการ กรรมการบริหาร ผู้จัดการโรงงาน และหัวหน้าพนักงาน จำแนกตามขนาดโรงงาน ขนาดละ 10 คน รวม 30 คน
- ค. การรวบรวมข้อมูล แบบสัมภาษณ์ โดยการไปสัมภาษณ์ที่โรงงาน จำนวน 156 ชุด แบบสอบถามจะใช้วิธีส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ จำนวน 84 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล นำผลการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมาทำการวิเคราะห์ร่วมกัน สำหรับเชิงปริมาณใช้การคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยวิธีแบบมีขั้นตอน การทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร คูเดอร์ ริชาร์ดสัน(Kuder richardson)

สรุปผลการศึกษา

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดังนี้

(1) สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ประกอบการในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา ในจังหวัดสงขลา

1.1 สภาพสังคมของผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการในโรงงานอุตสาหกรรม

ไม้ยางพาราในจังหวัดสงขลาส่วนใหญ่จะเป็นเพศชาย (ร้อยละ 59.27) มีอายุเฉลี่ย 29.30 ปี และอายุผู้ประกอบการส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 21-30 ปี (ร้อยละ 51.20) การศึกษาของผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ประถมการศึกษาที่ 5 - ประถมการศึกษาที่ 7 เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 31.85) ส่วนน้อยมีการศึกษาระดับสูง (ระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่า) จะเป็นผู้บริหารในโรงงานเป็นส่วนใหญ่ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 85.88) สมาชิกในครัวเรือนของผู้ประกอบการระหว่าง 3-5 คน (ร้อยละ 64.11) และมีประสบการณ์ในการทำงาน 3-5 ปี (ร้อยละ 50.00)

1.2 สภาพทางเศรษฐกิจของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราใน

จังหวัดสงขลา การศึกษาพบว่า จำนวนแรงงานของครัวเรือนมี 2 คน หรือน้อยกว่า (ร้อยละ 65.73) รายได้สุทธิของครัวเรือนระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท (ร้อยละ 34.68) โดยส่วนใหญ่มีรายได้ 5,000 บาท/ปี (ร้อยละ 50.40) สำหรับรายจ่ายในครัวเรือน ครัวเรือนมีรายจ่ายระหว่าง 10,001 - 15,000 บาท (ร้อยละ 40.73) จะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีรายจ่ายมากกว่ารายได้ โดยส่วนใหญ่จึงประกอบอาชีพอื่น ๆ เป็นรายได้เสริม และพบว่าส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางเป็นรายได้เสริม จากรายได้ที่ได้จากการประกอบอาชีพแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา และผู้ประกอบการประเภทลูกจ้างแรงงานยังมีฐานะยากจนอยู่มาก

1.3 ปัญหาสิ่งแวดล้อมและผลกระทบในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา พบว่า

ปัญหาสิ่งแวดล้อมและผลกระทบในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราเกิดจากการประกอบกิจกรรมของโรงงานอุตสาหกรรม ดังนี้

1.3.1 ฝุ่น เกิดจากกิจกรรมการเลื่อย ตัดไม้ จะมีผลกระทบต่อทัศนวิสัยในการมอง ผลต่อวัตถุและสิ่งก่อสร้าง (การสึกกร่อนและทำลายผิวหน้า) ผลต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์

- 1.3.2 เสี่ยง เกิดจากกิจกรรม การเลื่อย ตัด ทำเฟอร์นิเจอร์ ทำชิ้นส่วน เฟอร์นิเจอร์ ทำไม้อัดความหนาแน่น การอบ จะมีผลกระทบต่อ บรรยากาศในการทำงาน การติดต่อดสื่อสาร ผลต่อสุขภาพอนามัยของ มนุษย์
- 1.3.3 น้ำเสีย พบในกิจกรรมการเลื่อย ตัด อบ ทำเฟอร์นิเจอร์ ทำชิ้นส่วน เฟอร์นิเจอร์ ทำไม้อัดความหนาแน่น ทุกกิจกรรมที่ทำการอบเนื้อไม้ เพื่อให้แห้ง คงทน และใช้น้ำยากันรา การอบจะใช้สารเคมี คือ บอแรก และสารกันราผสมในการอบ ภายหลังจากอบจะมีน้ำเสียปล่อยน้ำทิ้ง ออกมา ซึ่งมีสารเคมี คือ บอแรก และน้ำยากันราผสมอยู่ ผลที่เกิดขึ้น จะสร้างมลพิษขึ้นในโรงงานและชุมชนใกล้เคียง
- 1.3.4 สารเคมี สารเคมีจากการทำกิจกรรมไม้ยังพารา มี 2 ประเภท
- สารบอแรก น้ำยากันรา เป็นสารเคมีที่ใช้ในกิจกรรมการอบไม้ ยังพารา เพื่อให้แห้ง คงทน และกันราภายหลังการอบจะมีน้ำทิ้ง ซึ่งมีสารดังกล่าวผสมอยู่ ผลที่เกิดจะทำให้มลพิษทางน้ำ และ สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ เกิดกลิ่นจากน้ำเสีย มีผลต่อชุมชนหากไม่ได้ บำบัดน้ำให้เป็นน้ำดีก่อนปล่อยลงแหล่งน้ำธรรมชาติ
 - สารทินเนอร์ กาว สี เป็นสารเคมีเกิดจากกิจกรรมการทำชิ้นส่วน เฟอร์นิเจอร์ การทำเฟอร์นิเจอร์ การทำไม้ partical board เพื่อ ตกแต่ง ประกอบ การขึ้นรูป การทำกิจกรรมดังกล่าว ต้องใช้ ทินเนอร์ กาว สี ช่วยตกแต่ง เสริมให้สวยงามและคงทน ผลจะ ทำให้เกิดอากาศเสียในบริเวณใกล้เคียง ผลต่อคุณภาพชีวิตของ พนักงาน
- 1.3.5 แสงและความร้อน
- เกิดจากกิจกรรมการทำเฟอร์นิเจอร์ ชิ้นส่วนเฟอร์นิเจอร์ การทำ Partical board เนื่องจากการทำกิจกรรมดังกล่าว ผลกระทบต่ออากาศ ในโรงงานทำให้อากาศร้อน แสงจะมีผลกระทบต่อสายตา หากมองนาน ๆ จะทำให้เกิดการแสบตา

1.3.6 กลิ่น

เกิดจากการทำกิจกรรม การทำเฟอร์นิเจอร์ ชิ้นส่วนเฟอร์นิเจอร์ การทำไม้อัดความหนาแน่น (Partical board) เนื่องจากการทำชิ้นส่วนไม้เหล่านี้ จะต้องใช้ทินเนอร์ กาว สี ช่วยตกแต่งให้สวยงามและคงทน จึงทำให้เกิดกลิ่น มีผลกระทบต่ออากาศบริเวณโรงงาน ผลต่อคุณภาพชีวิตพนักงาน

1.3.7 เขม่า ควัน

เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราที่มีกิจกรรมการอบไม้ยางพารา ซึ่งหากในการอบหากใส่กรองไอน้ำไม่ดี ไม่สะอาด จะทำให้เกิดเขม่า ควัน มีผลให้เกิดมลพิษบริเวณโรงงาน และชุมชนใกล้เคียง มีผลกระทบต่อระบบทางเดินหายใจ และคุณภาพชีวิตของพนักงาน และชุมชนใกล้เคียง

1.3.8 ขยะมูลฝอย

เกิดจากกิจกรรมโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราทุกประเภท มีผลต่อความสะอาดและสาธารณสุขของโรงงาน ตลอดจนคุณภาพชีวิตของพนักงาน

1.3.9 ความปลอดภัย

กิจกรรมโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราทุกประเภท ส่วนใหญ่จะไม่คำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด ความสะดวก ของโรงงาน ทั้งด้านสภาพเนื้อที่ ทางเดิน การระบายอากาศ การขจัดกลิ่น ควัน และไอพิษ ทางออกฉุกเฉิน ทางหนีไฟ ระบบป้องกันอัคคีภัยและอุปกรณ์ดับเพลิง เสียงดังของเครื่องจักร ความร้อน ความสว่าง เป็นต้น มีผลกระทบต่อความปลอดภัยของพนักงานในทุกด้าน คนงานขาดคุณภาพชีวิตที่เหมาะสม

1.3.10 การบริหารจัดการ

โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก หรือขนาดกลาง (มีเป็นส่วนน้อย) การบริหารจัดการจะไม่ค่อยดีเท่าที่ควร เช่น ไม่มีการวางแผน การดำเนินงาน (เพราะเจ้าของบริหารเอง) ไม่ค่อยจัดสวัสดิการให้พนักงาน ส่วนโรงงานขนาดกลางและขนาดใหญ่ จะมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ และมีแผนการดำเนินงานบ้าง เนื่องจากโรงงานมีขนาดใหญ่ พนักงานมีจำนวนมาก มีผลให้การบริหารจัดการของโรงงานขนาดเล็ก หรือ ขนาดกลาง (มีเป็นส่วนน้อย)

มีระบบการบริหารที่ไม่ค่อยดีเท่าที่ควร แต่โรงงานขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ จะจัดระบบบริหารจัดการได้ดีกว่า เป็นระบบพอสมควร

1.3.11 ความสะอาดและสาธารณสุข

โรงงานขนาดเล็กและขนาดกลางจะไม่คำนึงถึงการทำความสะอาด โรงงานนัก มักจะดำเนินงานในลักษณะครอบครัว จะประกันสังคมให้กับพนักงานเท่านั้น จะไม่คำนึงถึงการทำความสะอาดโรงงาน และสวัสดิการอื่นๆ เช่น น้ำดื่ม โรงอาหาร ส้วม ห้องพักผ่อน ผู้ยาสามีอยู่ประจำโรงงาน ห้องพยาบาล และการตรวจสุขภาพประจำปี ส่วนโรงงานขนาดกลางและขนาดใหญ่ จะดำเนินงานด้านความสะอาดและสาธารณสุขอย่างเป็นระบบพอสมควร เนื่องจากมองเห็นประโยชน์ความจำเป็น แต่บางโรงงานจำเป็นต้องทำตามระเบียบและกฎหมาย ดังนั้น ความสะอาดและสาธารณสุขจะดูแล และดำเนินงานในโรงงานขนาดใหญ่มากกว่าโรงงานขนาดเล็ก ผลกระทบหากโรงงาน มีการดูแลและการดำเนินงานด้านความสะอาดและสาธารณสุข จะมีผลต่อบรรยากาศการทำงาน การจูงใจ ลดต้นทุน ตลอดจนถึงคุณภาพชีวิตที่ดีของพนักงานและผู้ประกอบการทุกคน

(3) สภาพการดำเนินงาน การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา การศึกษาพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.00) ไม่เห็นความจำเป็นในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงงานของตนเอง เนื่องจากมองว่าเป็นเรื่องไกลตัวไม่มีความจำเป็น และผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่มีแผนการดำเนินงานการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงงาน (ร้อยละ 70.00) และไม่ได้จัดสรรงบประมาณไว้สำหรับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม เพราะคิดว่าไม่มีความจำเป็น

(4) ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงาน อุตสาหกรรมไม้ยางพารา

ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม พบว่า โรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราขนาดใหญ่ ผู้ประกอบการให้ความสำคัญในระดับปานกลาง และมีความคิดเห็นมากที่สุดเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในอนาคต แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ตระหนักและมองเห็นว่า สิ่งแวดล้อมและผลกระทบมีความสำคัญต่อการดำเนินงาน หรือการประกอบกิจการค่อนข้างมาก แต่โรงงาน อุตสาหกรรมไม้ยางพาราขนาดกลางและขนาดเล็ก ภาพรวมยังไม่ค่อยตระหนักและให้ความสำคัญต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานตนเอง

(5) ความรู้ เจตคติ และแนวปฏิบัติของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา

ความรู้ พบว่า ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราในจังหวัดสงขลามีความรู้เกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 0.771 อยู่ในเกณฑ์มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา โดยมีความรู้ของผู้ประกอบการเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 0.984 อยู่ในเกณฑ์มีความรู้ ในขณะที่ความรู้ของผู้ประกอบการเกี่ยวกับเรื่องฝุ่น และการจัดการเรื่องฝุ่น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 0.159 อยู่ในเกณฑ์ไม่มีความรู้

เจตคติ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ มีเจตคติเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม หลักการ วิชาการ และแนวทางการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ในปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย (ค่าเฉลี่ย 3.79)

แนวปฏิบัติ พบว่า แนวทางปฏิบัติของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานมีแนวทางปฏิบัติน้อย มีค่าเฉลี่ย = 1.32 โดยเรื่องดำเนินการป้องกันและใช้มาตรการควบคุมความปลอดภัยของผู้ประกอบการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 1.76 ส่วนการปฏิบัติเรื่องการจัดการน้ำเสีย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด = 0.73 อยู่ในเกณฑ์ไม่เคยปฏิบัติเลย

(6) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา

จากการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรม พบว่า เงินทุนและการจัดการงบประมาณที่พอเพียง และเหมาะสม มีส่วนสำคัญต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา และระดับการศึกษาของผู้ประกอบการ มีผลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราเช่นเดียวกัน

(7) ปัญหาแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา

การศึกษา พบว่าปัญหาการขาดแคลนงบประมาณที่ใช้ในการจัดการและบริหารปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรม เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดของการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา ร้อยละ 16.6

(8) สิ่งอื่น ๆ ที่ค้นพบ

1. ข้อจำกัดในการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมประเภทถูกจ้าง เนื่องจากส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อย และไม่สนใจใฝ่รู้เกี่ยวกับการจัดการ

สิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจจะเนื่องจากมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพโรงงานอุตสาหกรรม
ไม่เพียงพอ (4.46 ปี)

2. การที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมใน
เปอร์เซ็นต์ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากผู้ประกอบการมองไม่เห็นความสำคัญในปัจจุบัน โดย
ผู้ประกอบการมีความรู้สึก ว่า ควรนำงบประมาณไปใช้ในกระบวนการผลิตโดยตรง จะคุ้มทุนกว่า
นำมาใช้ในเรื่องนี้ ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทำให้ผู้ประกอบการมองเห็นสิ่งที่ใกล้ตัวและ
เห็นประโยชน์มากกว่าสิ่งที่อยู่ไกลตัว และไม่เกิดประโยชน์ และผู้ประกอบการส่วนใหญ่มี
ความเห็นว่ารัฐบาลควรเอาใจใส่ และควรมีกฎหมายที่อำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการปฏิบัติได้คล่องตัว
ในการจัดการสิ่งแวดล้อม จะทำให้การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมมีมากขึ้น

3. รัฐบาล ควรมีหน่วยงานกลางที่จะประสานงานและเป็นหน่วยงานที่มีลักษณะ
สนับสนุน มีทิศทางเดียวกัน

นอกจากนี้ กฎหมายทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมควรจะ
เอื้ออำนวยต่อผู้ประกอบการ ทำให้ผู้ประกอบการดำเนินงานได้สะดวกมากยิ่งขึ้น และรัฐควร
เพิ่มบทบาทในฐานะผู้สนับสนุน ทั้งเรื่องความรู้ ความเข้าใจการจัดการสิ่งแวดล้อมให้มากยิ่งขึ้น

(8) ข้อเสนอแนะ แนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมใน
โรงงานอุตสาหกรรมไม่เพียงพอ

การศึกษา พบว่า หน่วยงานของรัฐควรออกกฎหมาย และนโยบายใน
การดำเนินงานและแผนการดำเนินงานการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมให้ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนมากที่สุด
ร้อยละ 21.10 เนื่องจากหน่วยงานของรัฐในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรม
และการควบคุมสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรม ปฏิบัติงานไม่ประสานกันเท่าที่ควร แต่ละ
หน่วยงานมีกฎเกณฑ์ ข้อบังคับตามระเบียบกฎหมายของตนเองไปใช้ในการควบคุมโรงงาน
ทำให้ผู้ประกอบการมีความเห็นว่า ไม่คล่องตัวในการปฏิบัติงาน และไม่สามารถยึดหลักและ
ข้อบังคับของหน่วยงานใดเป็นเกณฑ์ในการปฏิบัติของตนเอง ในขณะที่บทลงโทษผู้ประกอบการ
ที่ละเมิดและไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นข้อเสนอแนะที่น้อยที่สุด ร้อยละ 5.54